

FOLK OG LAND

Også Kjesæterkartoteket forsvunnet

KLASSEKAMPEN gråter en skvett over flyktningenes fantasihistorier og påstår at kartoteket er ødelagt fordi det også ville ha skandalisert mangen «god» borger.

Politidjuttant Haukenæs sier nå at det var «fullstendig verdiløst» og døg heter det i «Om landssvikoppgjøret» at det ble brukt mot NS-folk.

Noe som i særlig grad har preget norsk samtids-historie etter avslutningen av annen verdenskrig er de forsvunnene dokumenter. Vi har så ofte regnet dem opp er at vi ikke skal gjenta oppregningen. Og dess-uten dukker det jo stadig opp meldinger om nye forsvunnene dokumenter. Og det er om en slik ny mel-ding dette handler.

toteket». Det kom senere til å spille en stor rolle under «rettssaken» mot de NS-folk som angiverne hadde oppgitt. Denne bruk av kar-toteket ble medgitt i den innstilling «Om landssvik-oppgjøret» som ble avgitt i 1962 og forelagt Stortinget.

Så langt er saken klar. Nå påstår imidlertid nevnte

(Fort. side 6)

I dette mangfoldige land kommer det også ut et blad som fører videre det gamle herostratisk berømte navn **KLASSEKAMPEN**. Det opp-gir å være «Marxistisk-Leninistisk Arbeideravis» og å gå i sin 3. årgang. Det er jo så mange underlige sek-ter på venstrefløyen i norsk politikk — hvis man da kan kalle det som serveres for politikk — så vi skal ikke påta oss å lokalisere akku-rat dette blads venstrebe-liggenhet, men langt til-venstre må det iallfall være etter utstyr og sprogføring å dømme.

I den forbindelse vi be-skjefter oss med bladet er imidlertid dette også av min-dre betydning. Bladet har nemlig oppdaget nye forsvunnene dokumenter og bringer i sitt nr. 4 i år dette oppslaget over hele siden: «Hvem brente Sverige-kartoteket? Viktig Lands-

svik-kartotek fra krigen øde-lagt av toppembetsmenn.» Som kjent pigget det un-der okkupasjonen stadig av nordmenn til de fete gress-ganger i Sverige, noen for å sikre seg bevis på «nasjonal holdning» eftersom de jo fulgte i andre berømte røn-lingers spor, andre igjen for-di det begynte å brenne un-der føttene på dem — en-kelte på grunn av virkelig innsats i britisk eller stal-inistisk tjeneste, men svært mange fordi de hadde be-gått vanlige kjeitringstreker og hadde politiet i helene.

Disse flyktninger ble for-hørt ved ankomsten til Sve-rige og det gjaldt naturlig-vis å lyve sammen fantasi-fulle historier om de onde «nazister» i og utenfor NS. Disse skrøner med sannhets-korn iblant ble omhyggelig nedtegnet og dannet det som ble kalt «Kjesæterkar-

En danskes møte med det norske «retts»oppgjør

OG LITT OGSÅ OM DANSK URETT MOT FRONTKJEMPERE

Fra en dansk leser av vårt blad har vi mottatt efter-følgende, som beretter om hvorledes han fikk føling med det utrolige norske «retts»oppgjør under et besøk her i 1947. Spesielt fester vi oppmerksomheten ved hans skild-ring av fengselsprestens opptreden dengang. Han trekker ellers en sammenligning med etterkrigsoppgjøret i Dan-mark, som også hadde sine alvorlige brister, ikke minst når det gjaldt behandlingen av de danske krigsfrivillige, som hadde reist ut med myndighetenes velsignelse.

Det var uægtelig stor forskjell på etterkrigens rets-oppør i Norge og det tilsva-rende i Danmark, — for en neutral Dansker, der aldrig har tilhørt noget politisk parti, forekom det hele så

HM KONG HAALON VII

NORWAY

A HANDBOOK

Compiled by the ROYAL NORWEGIAN GOVERNMENT

LONDON

J. M. BENT & SONS LTD

Pussig nok diskuteres det fremdeles i dagspressen av presumptivt forstandige folk hvorvidt Norge som stat opphørte med «krigsdeltagelse» fra Trondheimsavtalen 10. juni 1940 å regne. På side 5 dokumenterer Alex-ander Lange hva eksilregje-ringen selv erklærte om der sak i trykt skrift 1942 (med senere opptrykk). Og det kan vel ikke engang profes-sor Skodvin bortforklare?

DE NORSKE FANGER I SACHSENHAUSEN

Var det egentlig verre Sachsenhausen enn på He-bu?, har mange spurt. I alle fall når det gjaldt adganger til å motta pakker var over-hodet ingen sammenligning mulig. Sachsenhausenfange-ne fråtset i pakker og mat forteller en innsender **FARMAND**. Se side 5.

Likvideringslister

finnes som vanlig også på side 5.

På ungdomssider

side 4, finner man fortsettel-sen av kjelleren om «Det totale nasjon» og litt av hvert annet, deriblant en in-teressant artikkel i det dan-ske Sondags-BT, «Kan fas-cismen komme igjen?»

«I brennpunktet»

som finnes på side 2 som vanlig, er president Nixon: «teutonic» palassgarde o-på hjemmeplan den siste gallupen og Senterpartiet-av oss bebudede fremgang

«Skrivebords-mordere»

og sådant mere behandles Lederen på side 3.

ARBEIDSPRE OG UNDERTRYK I ALLE LAND. FORUDELIGE ALLE REAKSJONER ER PAPIRFIGURER!

Hvem brente Sverige-kartoteket?

VIKTIG LANDSSVIK-KARTOTEK FRA KRIGEN ØDELAGT AV TOPPEMBETSMENN

Disse flyktninger ble for-hørt ved ankomsten til Sve-rige og det gjaldt naturlig-vis å lyve sammen fantasi-fulle historier om de onde «nazister» i og utenfor NS. Disse skrøner med sannhets-korn iblant ble omhyggelig nedtegnet og dannet det som ble kalt «Kjesæterkar-

KLASSEKAMPEN bringer dette opplag om nye «bortkomne» dokumenter.

i å flytte på kesanger Per lig å opptre aske soldater turne. Han for okkupa i han, og hen å heller ikke rne dengang mark. Skjønt ikke egentlig er, men efter

ANN eles i avis eser en han o. phol Alegre i den delstat Rio. Avisen viser i en brasili n også vet å nå 71 3- gam stadig en eltet i felle grepet.» Hva ene om Mar så må man vel at han er utro

ROLF startet i Hit g som senere eventyrlig liv deligvis på n arbeidet sist me i Sudan tilslutt flykte til Uganda akkurat rakk å til Sudan for tryrt. Nå skal «retten» der nei neppe tvile et hører med t øst-tyske ad plet med hans nazis

LAND 5. Oslo 4 3776 Sag... Tirsdag til 10 til kl. 15 dag holdes kon som kan bare et efter forutgå

mentspriser: år, kr. 25,— pr. inavia. Utlandet halvår. I nøytralt-lands: Kr. 60,— pr. halvår. ronn.: 16 450 g kr. 2,— DLK OG LAND

møte med — —

første møte med det retsoppjør. Etter min ankomst til højskolen ble jeg møtt av en gruppe mennesker som hadde vært medlemmer av «landsvikerner». NS-medlemmene kaldte oss «Danskere», som var et uttrykk som ble brukt av de tyske og finske Hær, der dog hadde med tyskerne til å gjøre end ikke fikk straf og ikke rummet et hår på deres de, ja så troede de end at jeg talte usandhet på danskerne ikke var kloge.

de danske oppgør hadde til tross herfor sine alligebrister. Den 1. juni 1945 sendte det danske utenriksministerium følgende meldelse:

UTENRIKS- MINISTERIET

Til Tjenestebesøgende
A.2152/3917.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl. Den 1. juni 1945, den 1/6 1945. Reservens Afdelinger m.fl.

Også Kjesæterkartoteket — —

(forts. fra side 1)

Et blad at kartoteket senere ble brennt og henviser til et blyantsnotat på en skrivelse om saken hvor det står at avsnitt av kartoteket ble brennt etter ordre av statsråden.

som ingen Englændere forstod.

Iøvrigt er det merkelig at stemple NS-medlemmer som landsforrædere, vi stemplede dog ikke medlemmer av DNSAP i Danmark som landsforrædere, selv om enkelte vel nok fikk denne betegnelse. Hvorfor skulle NS-folk være landsforrædere, det er mig uforståelig, — de stemte på Quislings parti NATIONAL SAMLING, men det var jo ikke et Nazistparti og iøvrigt kan NS-medlemmer vel ikke være landsforrædere når Quisling ikke var det. Bevisene herfor er jo velkendte men nok ikke like velsete hos alle Nordmenn. Et af beviserne er ganske tydelige, GOEBBELS dagbog for den 13 februar 1942 bringer en optegnelse, der lyder: «Quisling har forresten under samtalen med føreren, efter hvad denne fortæller mig, givet udtryk for sine naive forestillinger. Han tror, at han vil få lov til at organisere en ny norsk krigsmagt, at han selv igen kan overtage beskyttelsen af de norske havne, og på længere sigt tilstrebte et helt frit Norge.»

Dette ønske har måske været naivt i Goebbels øjne, men da absolut ikke i Skandinavien, — denne optegnelse viser netop at Quisling hadde kærlighed til sit fædreland og ville gøre alt for Norge. Ralph Hewins' bog bringer jo også beviser, og det lader til at mordet på Quisling blev en realitet på grund af hæverrigdommen fra de ledende landflygtige Nordmenn i England. Nu da sandheden er kommet frem spreder disse mennesker og forsøger et modangreb for at redde samvittigheten.

I Danmark normaliseres forholdene hurtigere end i Norge til tross for de uretfærdige domme over de danske frivillige der kæmpede på østfronten og kun fikk utak ud af deres entusiasme. Idag er der kun en meget lille promille af den danske befolkning, der bærer nag til nogen og man kan dog ofte høre anerkennende tale om de frivillige der kæmpede på østfronten mod kommunismen.

I Danmark kom man hurtigt til besindelse, men hvad med Norge...?

E.P.

Et det må vel være O.C. Gundersen? spør bladet.

Nå hadde naturligvis ingen bekymret seg om hvorvidt flyktningeangiveriene mot NS-folk var blitt oppbevart eller ikke. Vi skulle tro at de eventuelt ville blitt tatt omhyggelig vare på og kanskje utstilt for offentligheten. Og det vet jo KLASSEKAMPEN også naturligvis. Og så slutter da bladet at dette at Kjesæterkartoteket inneholdt opplysninger om andre enn de dømte NS-folk og at det derfor er blitt skaffet avveien. Slik som mange mener at man for eksempel sørger for at dokumenter fra det senkede «Blücher» aldri vil komme for dagens lys.

KLASSEKAMPEN mener også å kunne si hvem som er ansvarlig for forsvinningsnummeret, jfr. ovenfor skriften om «toppembetsmenn». Vi gjengir fra bladet:

«Myc peker på at kartoteket eksisterte helt fram til 60-åra. Vi har undersøkt i Landssvikavdelingen hvor det benektes at de har fjernet kartoteket. I Hjemmefrontmuseet kjenner de heller ikke til det. En vises stadig til «andre avdelinger» som muligens har oppbevart det. Hvis kartoteket har sortert under Justisdepartementet, kan det ha vært oppbevart på Victoria Terrasse der overvåkingspolitiet holder til. Har det eksistert fram til midten av sekstia faller dette sammen med tida da to fratredende politibetsmenn flyttet derfra: Tjilliger overvåkingssef Asbjørn Bryhn, som samarbeidet med nazismen T.H. under krigen (se Klassekampen nr. 1 i 1971), og tidligere kriminalsjef i Oslo, Lars L'Abbe Lund, som var i politiet på Lillehammer i 1940 og som etter våre opplysninger ikke drev aktiviteter som kunne kalles antityske i mai-dagene. Var breningen av Kjesæter-kartoteket disse politibetsmennenes siste offisielle handling på Victoria?»

I etterforskningen etter hvor Kjesæter-kartoteket har tatt veien, har enkelte karakterisert kartotekene som «fullstendig verdiløse», som politiadjutant Haukenes uttrykte for oss. (Han er vel inne på noe der kanskje, men det ble altså trass i «verdiløsheten» brukt under landssvikoppjøret! Vår bemerkning) Mot dette står kartotekets utvilsomme betydning, blant annet under opprullingene av den beryktede Rinnan-banden. Vi tror ikke påstanden om kartotekets «verdiløshet» er det viktigste argumentet for at disse embetsmenn brennte det. Hvorfor var da Svendsen, Bryhn og en rekke andre toppembetsmenn så oppsatt på å få ødelagt kartoteket?

Vi tror det har sammenheng med rettsoppjøret etter krigen, hvem som ble straffet og hvem som slapp unna oppjøret. I Kjesæterkartoteket fantes opplysninger om folk som drev samarbeid

Fortsatt krigsdeltakelse

(Forts. fra side 5)

å samle, sammendra. I et forord av Rowland Kenney heter det at materialet er samlet fra Informasjonskontoret hos den kongelige norske regjering. («Compiled from material supplied by the Information Office of the Royal Norwegian Government»).

På side 34 står: King Haakon's proclamation of 7th June — (hvorav siteres:) — «They (The Government) were leaving in order to be able to continue the fight outside Norway's frontiers as free spokesmen for the Norwegian people's national rights. The proclamation was published on 9th June. The military capitulation was effected on 10th June, 1940.» (Oversettelse: — «De (regjeringen) forlot (landet) for å bli istand til å fortsette kampen utenfor Norges grenser som frie talsmenn for det norske folks nasjonale rettigheter. Proklamasjonen ble kunngjort 9. juni. Den militære kapitulasjon ble effektuert 10. juni, 1940.»)

Fra side 42 siteres: — «Norway under Nazi Occupation. — The military capitulation did not mean a moral capitulation... The continuation of the struggle, unarmed, even more than the previous military operations, plainly showed the people's Will.» (Oversettelse: «Norge under nazi okkupasjon. — Den militære kapitulasjon betød ikke en moralsk kapitulasjon... Den

med tyskerne uten å være NS-medlemmer. Mange storborgere gjorde gode penger på tyskersamarbeid selv om dette skjedde i det skjulte. Slike ting kom fram i flyktninge-rapportene.

Navn på mangen «god» borger fantes derfor i kartoteket, kanskje på folk som sto Svendsen eller Bryhn personlig nær. For mange i storborgerskapets rekke kunne kartoteket utvilsomt få «uheldige» følger. Klassestatens trofaste tjenere sørget for fred og ro over storborgerskapets dårlige samvittighet ved å brenne kartoteket.

Alt dette passer som man ser godt inn i mønstret når det gjelder alle de andre ubehagelige dokumenter man har latt forsvinne. Så det kunne kanskje være grunn for KLASSEKAMPEN til også å gråte en skvett over dem på vegne av «forskningen» og «krigshistorien». Det slutter jo nemlig sin betretning med at «Likelså betyr denne selvtektige handlingen fra visse toppembetsmenn at ettertidens forskning har mistet et viktig krigshistorisk dokument.»

uværpnede for kampen viste enn de forutgå operasjoner, vilje.»

Ovenstående som ikke taler se av krigen of the war — uhildet leses enn at kapitul de 10. juni. Re til England o politisk kamp beste. Fortset den var uvær ske frivillige c allierte. Likes av den norske seilte for dem

Det er i den te debatt o «krigstills. d ket og ikke r er derimot o takelse», som alle. Det var værende lovs der en krie hv tager — « de klare og skjedd — ska filologi og « Og det som v

Nytt vitne

(Forts. fra side 1)

ter, tvertimot de ikke kunne kjøpe slavear nødlidende.

Mange av sere vil huske de norske k leire etter ma des man fikk imot én enes kilo til jul og ten ble nidkjæ på grammet. jo litt bedre, den hele tid b re høytider m pakker slapp en famil det kummerli naturligvis al Røde Korspa pakker eller Så i de leire tynnere og i nordmen

altså la La Möller litt av pak Sachsenhaus

«Fra våren menn lov til penger hjema et nokså skr Et høsten sa til å motta k uket senere og utviklet sg til fra kunne få på 5 kg i kom det «v «danskepakker en gang i mån til annen pak og Sveits. Det aller v